

NĂM THỨ BAY SỐ 562

MÔI SƠ NĂM XU

癸酉年正月廿七日

NGÀY THỨ BAY

11 FÉVRIER 1933

CE DIRECTEUR SERANT!

TIEN-DAN

La Voix du Peuple

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

CÁO-ĐÌNH HỘM CHỦ NHẬT

HUỲNH - THÚC - KHÁNG

Quán-le

TRẦN-DINH-PHIEN

GIÁ BẢN	
BỘNG-PHAP NGOẠI - QUỐC	
Một năm... 500	500
Sáu tháng... 2.50	4.50
Ba tháng... 1.50	2.50

Nếu báo phải trả tiền trước.
Thứ và mandat gửi cho
M. TRẦN-DINH-PHIEN. — Ai
sẽ quảng cáo, việc riêng,
nhưng - nghĩ trước.

Tư-tưởng là mẹ
đè rá sự thực.

NHỮNG ĐỀU NGĂN TRỞ TRÊN CON ĐƯỜNG TU-TƯỞNG MỚI

Loại người khác với loài vật là vi
cô cát dc tu-tưởng. Cố tu-tưởng mà
sau mìnco hành vi, nên các nhà triết
học đều công nhận rằng « tu-tưởng
là mẹ dc ra sự thực ». I hét thê, con
ong, con kiến là giống vật biêt hợp
bầy, biết kien truc mă cai đong hang
và khac nhau. Lai lại loại người thi
tren lich sử sinh hoạt thuở nay không
biết bao nhiêu la cuộc đổi mới !

Hiện trên thế giới ngày nay, kẽ
công việc của loại người, do troi thu
aut, duoi sâm cát may, vi dai hàng
trang la duong, nào, mà toan la con
đe cao cao dc tu-tưởng, tức cho
rung loại người không có tu-tưởng
thi trên mai trai đất này không cát
ca gi mới, mà trên lich sử cũng
không có gi gọi là tân bô, tu-tưởng
không phai là loi qua dâng.

Tu-tuong quan thi với đường
tân hoa như thê, đang tê loại người,
truy keng uot tra, khong ai khong uon
mo mang duong tu-tuong moi, dc
guy dung ra cong to nghiep lon
ma giup ich cho doi minh va quoc
gia ra-noi. Ihe ma xet tren lich-su
thi trâm trê va thoi lui phan nhan
(như la tu-tuong người phuong
dong) mà moi va tan loi thi II.
Dsu cao xu van minh như Au-ly
la quan lut tren hoan cuong nay nay
ma thuc ke nhung nhap qui minh de
sang luo, cung chi so 1, 2 trong trâm
ngan, co nguoi khai xuong som mà
trai qua mot hoi thê kym moi dc cong
chung cong nhien; chua noi den dan
tac ban khai va du-man khac.

Cuoc tana tot của loại người là do
cái dc tu-tuong moi, mà con duong
tu-tuong thương bị ngan trô như
thê la vi le gi ? Theo nhà triết học
nước Anh Lu-lô liên sinh đã suy
nghiem thi thay mây cát :

1) Bản năng của lớp quản. —
Pham động vật biêt hợp bông đều
co cái bản năng, Loại người cũng thê.
Cai bản năng ág lớp lâu thành quen
ai rung nhu nay, như người & nai
thi thao nghe dan cui di san, người
& biến thi sô tu-tuong nghe cheo ghe
danh cát v... Nêu co kén nao co cái tát
lri vyt ra ngoai cái bản năng khác
voi ben thong thường kia, tát bi
chung ghê mà co khí lâm đều ngay
hai. Các nhà triết học phát minh
thuyet moi thường bi luy là vi le ág.

2) Lòng lin nguong theo lớp
quản. — Người đời theo lớp quản mà
sinh ra lòng lin nguong, hê nghe
thê coi gi trai voi mồi lin nguong
cua minh thi phat giän, hoặc là hoai
ngi. (Như dan que la thường cung
ong-tan thô-công, và đồng bóng v.v.,
nghe ai nói cũng nhâm tin them nén
bo di, thi họ khong lin). Nhango
ly thuyet moi, tát khai dâu,
thuong nam gen trong cát co dc,
nói khong ai nghe, xuong khong ai
hoa, la vi le ág.

3) Phap luat dc qui dinh. — Phap
luat đầu tiên vẫn do cái luật thiền
nhien mà tạo ra, song lần lần do nhà
quyen lyc hoặc tôn giáo theo mục
dich riêng mà bông đai nhieu đai
trát di, buộc cho công chúng phải
theo, lôu đôt thành quen, cái gi trai
otti luat ág tate cho là phạm loi.
Như trong kinh thánh không nói
đai di, mà hót nhien nghe có người
nói đai di, tate là trái thành; ova
la con trai, muốn làm gi thi làm,
ai nói chom đai là phạm thường...

khoa - hoc với tôn giáo, thuyet
nhân quyền với chính thể chuyen
chi, thường xung đai nhau, là vi le
áy.

Trên là kè qua mây đều mà La-lô
liên sinh cho là ngan trô trên con
duong tu-tuong moi. Ngoài ra như
ở xã hội bôn khai và dâ-man, giáo
chua pho cap, học trae chua
khai thong, các đai tự do còn bô
buộc thi nhing đều ngan trô lại càng
xáp mây, không thê kẽ hêt được.
I hét là một sự khôn nạn cho cuộc
tân hóa vậy.

Xét trên lich sử thi cuộc tân hóa
của loại người là do loại người có
tu-tuong moi, mà con duong tu-
tương can phai có giao dục học vân
đe bô bô vun aap, như ta deph
hân các mối ngan trô thi mới mong
cô ngay này dc được. Bên phuong
dong ta các nhà tu-tuong cao
thuong, thường hay ga chuyen
mông đe ngay cai tu-tuong của
minh, như nước Hoa-lu, Ông dao
nguyen cung nhung cành Bông-iat
kia nay, ta unun cát thê giot cung
lạc chinh là vi mới tu-tuong không
inect hiện dc được mà thanh muon
canh mang đe tui uy qay. Quốc-gia
zâ-hai nay co khien cao nhưng kẽ
cô tu-tuong cao thường, chi namin
trong mang tu-tuong, bi thiет tho eno
dương hant phuc chung cua loai
nguoi nay co it dia !

Khi-tru Sinh

Việc Chê-gioi

Trung, Nhật, Anh và Quốc-lien
Đông-kinh, 31 Janv. (n. d.) — Theo tin
cua báo thi Nội các Đông-kinh da co
phiép Tông truong Ngoai giao goi de biens
Nhật & Gersey va va ra boi Quốc-lien,
nói phai ra. Người la cho rằng Nhật
ra ngoai boi Quốc-lien, rõ, tuyen bo chub
egois Mou-la & A-chau.

Đông-kinh, 31 Janv. (n. d.) — Theo tin
cua gioi thi Anh tien long theu nhien
Mien chau quoc, nhung khong bê iem
cach tuu nay co cao suon nay & Quốc
lien khon khong cay. Co ta & Thuong-hai
rang chinh phak Nam-kinh se tang thao
nhap sang hang hon Anh len lou..., nay
Anh tuu nhien Mien chau quoc. Heo gioi
van coa khat.

Thuong-hai, 2 Fevr. — Co tin rằng
frang uot se ra Lai Quốc-Hien, nay co
tien Hoi-dong « 19 » sap co day khong
canh vien theu nhien Mien chau quoc.

Đông-kinh, 1 Fevr. — Cai phap da
diem coa dei biens & Quốc-Hien bao yeo
cua uot doi auong co cau dieu quyet
agni hoi thang decembre, ve vien thua
nhien Mien chau quoc, va yem cau giam
qua co Hoi-dong gai bao, theo chinh
sach Trung-Nhat truc tiep gai quyet oan
Nhat.

Đông-kinh, 3 Fevr. — Các quan binh gioi

Nhat dong y hong khi nay Nhat cung hoan
toan vi thi hanh coi quyen tra khai

giac co & Mien chau quoc.

Thuong-hai, 1er fevr. — Chinh phap

Nam kinh da duoc thi nguoi Trung-hien

& Bo-chau got ve cung 10 chieu mey bay

tra, va da khuyen cao quan loi chiu

giem voi mot phan hang trong 6

thang dep giup vao vien tu bo doi hang

hang.

Biểu tình & An do — Anh

Bombay, 31 Janvier. — Tai Chinsorob,

canh binh bao sang vào moi dem da

da co

chaong Ghandi daeng chay tro, la co

chaong Ghandi quoc dan tren da co

cau anh phai. Co sau nguoi bi thuong.

Noi coa Dalaider (Phap) ra truoc

Nghi vien

Paris, 3 fevr. — Tai tien

Thuong-hai

tieng

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JAB

CẨU CHUYỆN
DÀNG THƯ LÈN ĐỨC
VUA BÀO-ĐẠI

Về mây tháng cuối năm xưa qua, Bản báo có tiếp được mấy bức thư đăng lén Đức Vua, hoặc gửi do bão bão chuyển dài, hoặc đã dồn rỗi mà gửi lại đăng báo. Bản báo có trách nhiệm播报 mấy bức thư có vẻ cầm tinh mà lời lẽ thông đạt và phu lối phê bình (bức thư của người dân, bức thư của người ta) và bức thư của ông quan hưu v.v.)

Đương lúc kim-thượng mới thán chán, Ban bao lén từ cách một nhà ngôn ngữ trong trại, trước đăng mấy bức thơ trên, rồi ý trống cho con đường giao thông trên vua dược dân được mở rộng và già già, không có cái gì - tương ngang vách dòn, sau thời đại chuyên chủ ngày xưa, chờ không có gì làm quảng cáo cho người đăng tour, hay là v.v. gì khác.

Gần đây Ban bao có tiếp được bao nhiêu bức thư đăng lén Vua như bức thư Ông Lê-vân-Lý, tinh túng viết Tứ-thiên (nói vua là... quan hưu hay thiên diệu mà không công bình, nêu các cáo), bức thư Ông Lê-dân-Đi, Tám-ký (vẫn để gác đền báo tên họ Khoảng-Mê-đa, vẫn để kính tế và thái-nghiệp, xin mở cuộc quắc bộ, lương-lé...) Bao thư của Ông Trần-quang-Viễn, quay lưu lung quen xin bão lòn hào béc, đặt trong sự ở các lầu lòn, người nước đưa xuôi đường, lập nhà kiêm soát sòng công thương, chế độ đồng tiền cho obui thông, và cho dân được hưởng lợi quyền nấu rượu v.v...

Vậy là từ sau mấy bức thư, dù ở trong cõi đều cõiUEL, cõi dâu và khói, song lời lẽ trời chảy, có cái tinh chất bao thư. Ngoài ra có lâm bao thư khác, cái nói rõ ràng với phẩm nhã và cái xuồng bùi mà kèo dài như quay hèo, có cái nói đều vua với cái gọi đơn kiện nhảm, không thể đăng báo được. Vậy xin trung cáo cũng các ngài vẫn đều cần thiết như dưới:

1) Đăng thư lén Vua, không phải là lời nói suông mà có trống việc thực hành. Vậy đã dâng một bức thư trước phải cõi天堂, chọn những điều thiết thực mà nói cho rõ ràng, lời lẽ cho giản ước, không nên nói viền vang;

2) Lời khen-thưởng mới hỏi loan, chưa có vào phòng, chưa có tờ chuyênn trách về việc thi nhau i thơ lòn, nên người muôn dâng tour, chưa kể gởi đầu, may đã có phòng rỗng, có tờ chuyênn việc thi nhau lòn từ và phiêu dịch, ai có đăng thư, cứ gởi thẳng nơi Ngu-tiến-vào-phong.

3) Người sau i sự i bao thư mình gởi có quan hệ đến việc quắc bộ dâng sách, trong eo nhiều đều iết tay, sau khi dâng rồi nên cho trống iết kế sao, như trái tim giờ lòn mà không được on trả lời, ta viết thư ien vào-phong ngay tên mà nhắc lại:

Nói to mìn là một bức thư dưa lòn nhà chánh tri, cõi dâu thye hành hòn đều nói trống, không phải là món hàng quảng cáo. Vậy xin các ngài hiểu cho.

T. D.

(1) Bao thư này đã chuyển dài, ngay liều van-phong có thư trả lời cho Bão-bao, nhưng vì i tiếng không đồng được iot phê bình

SÁCH MÙA XUÂN XEM TẾT
Giá 0\$10

CỦA NHẬT-NAM THỦ-QUÂN
HANOI XUẤT-BẢN

Có rất nhiều ván bay, vẽ đẹp và các điều thường thức về múa Xuân tại đây. Ú xá thêm cước 0\$20 (gửi lanh-hòn trao-ngán cả là 0\$5). Ai mua thư và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản như vậy:

c Nhát-Nam Thủ-Quân
Hanoi »

Một cái thói quen nên đổi trong cuộc giao thiệp về việc công:

« NHẮN MIỆNG »

Gọi rằng việc công, tức là khác với việc tư, dẫu là việc giao tiếp trong hai người, hoặc là quan trọng với luồng ngôn, hay là quan trọng với luồng tin tức với các cơ quan trong thuộc đất của mình. Theo như lời việc công của người Pháp, khi có sự gi cần nói i xiêm hoặc ban bạc với người nào, hay là doi hỏi, đều co giáp tay minh bạch, không kín nào truyền miệng và nhất nêu người nêu mạc bao người kia bao giờ.

Vậy mà tucu thói quen Annam, dẫu là việc công, cũng hay có cái lối « nhắn bao » như là chuyện riêng vây. Kỹ giáp có tuỷ một vai việc rất bao bao, như Ông dâu biếu ở nhà quê, quan linh truyền iới bồi chuyện, quan phu nhanh lại bao việc... Như việc do ma chuyện riêng, chẳng nói gì. Cõi bao việc công nou vẫn để giao dục thương mòn, vẫn để lương bông giao sú, cùng việc công khac. mà cũng truyền bao tucu cách cõi bao... nêu tué, i lát là một điều bát lịc sự và bát thích đáng.

Sao vây? lịc dã là việc công, dẫu việc nêu cũng không nên kaino suất, nên cái gì cũng co giáp chép jem bông, dẫu là câu nói cũng vậy, nêu nêu là lèu truyền mà « nêu » là luau ra chuyện rêu.

2. Truyền nhau như thế, là lấy cách nói lè ma dài lèu. Người truyền dã mất thê diện, iò ra người kuong hiết việc; con người nêu nhanh mà dì lòn, cũng mai tu cách, chẳng con tòn cuai gi là việc công ca.

3. Người mion co iauu co iuc, muong xem việc công như việc tư, dùng lõi subhau đó, iò co bõi việc tư mà làm như việc công, như cây si mua vật gì, hay là câu dùng cái gi để dì lè hoặc iung ai mà hõi ngày cái trát, hoặc việc thông thương mà cho người vác cái bài hiệu dòn gấp, làm cho người ta phải kinh ngạc.

Noi lòn lại, dã là việc công thì phải có cái giấy gi để làm chứng (paper écrit). Người vân mion dâu bùa iệc thông thương cõi co cái giấy mời phản minh thay. Cái thoi co iệc trong việc công ở xá xá như cái lõi nhão miệng » kia, cõi nén bõi dì không ?

Người thay rũ lai cõi

CÔ-TINH BỘ-THÂN HOÀN
Mặc bônh gi thi phái uông CÔ-TINH BỘ-THÂN Bônh như thô nào thi phái uông CÔ-TINH BỘ-THÂN

Health như thô nón thi phái uông CÔ-TINH BỘ-THÂN ? Thoát hòn, hay dàn tông, mìn mìn, thường mìn mìn, i rat, đòn ngòi không giáp giáp, hay chém han thay nhau chép ky iết sinh ra iết hòn. Bônh dâng trong thời kỳ này thi mìn dâng hòn 3 lõi CÔ-TINH BỘ-THÂN thi khát phải iết chung hòn như sau nón vóng ra.

Móng-tinh - Di-tinh - Hoa-tinh i ba chong với hòn ngòi, tuy, theo hòn nặng nhẹ mà phát sinh ra. Bônh và hòn dàn dâng hòn dâng để phát ra i chong hòn ngòi mìn trên tòn. thi phái lõi, tức gót tòn, và lõi tòn 6 lõi mìn dâng iết thi tòn dâng chong khát.

Bônh BỘ-THÂN
46, Rue Maréchal YOUNG - VIENNE
Thuốc nón iết iết 0\$10, mìn mìn 10 tòn tinh giá
dâng iết 10 tòn, tòn cước phi người mìn phái
rõ. Mìn mandat dà tên M. BINH-HUY, đánh giáp
kết iết BÔNH-HUY VIENNE.

III KHO CHUYÊN...

Một nhà bác học Thug-si đã thi nghiệm mà biết rằng nếu iết mong tay và mong chén của mìn người để luon chung 50 năm không cắt lõi dài được 36 thước tay.

Lõi người chon dàu mìn dã gãy hoa, nay lõi dàu nhau úi truông. Lõi úi truông, úi truông là thanh hành nhui. Nay úi truông-càng (lõi, cung) dã có một hòn do người Nga làm Hồi-truông; hòn vien tu zon 30 cm.

Cách một tháng nay có 6 người tu ở Côn tan dòng bê thả ru biển tròn. Nhưng cùi z 2 người còn ghyung nou với ma dòn, lạnh vù song gia mòn sòng sot.

Chồng may bô lịt dài bao biền xiêm-la. Hiện 1 người ở ngục Nam-vang và 1 người ở khán lòn Saigon. Trong 20 ngay úi biển, 2 người này chỉ uống nước tiêu với mìn mòn mòn sòng !

Lõi ở Nam kỵ hòn già qua, nên nhiều chò không al mòn gót lam gt.

Ai muốn dập bằng Tiết hòn (C. E. Primaires) Ai muốn dập nón kg thi Concours iera Anne?

Xin hỏi tại :

PHÓ-XUÂN HỌC-HIỆU

94-98, đường Gia-Hội (HUE)

Truong tu-thuc to khái ở Hué.

Trong rât rách chò:

Giáo sư toàn là Tikt-Nghiph và Tikt-hoc tu-tai.

Trong năm 1932.

C. E. Primaires - dì 10, dòn : 30

C. E. Elémentaires - dì 7, dòn 7

DẦU MỚI CHÉ:

LINH - BỬU

Bà Trần-bé-Mân, chủ nhánh hòn Ván-ton, 27 rue Gia-long - Hué, mìn pát hành một thứ dâu tên là LINH BỬU dã iết các chong bông bông nou ho, dâu xuong, dâu dâu v.v...

Bão bao có nhánh lõng 2 ve truông, mỗi ve 0\$10, (cõ 4 hòng : 0\$07, 0\$25 0\$10, 0\$80). Vây có lời cảm ơn bà Mìn và giới thiệu cung ba con thò

lõi iết iết là câu dùng cái gi để dì lè hoặc iung ai mà hõi ngày cái trát, hoặc việc thông thương mà cho người vác cái bài hiệu dòn gấp, làm cho người ta phải kinh ngạc.

Noi lòn lại, dã là việc công thì phải có cái giấy gi để làm chứng (paper écrit). Người vân mion dâu bùa iệc thông thương cõi co cái giấy mời phản minh thay. Cái thoi co iệc trong việc công ở xá xá như cái lõi nhão miệng » kia, cõi nén bõi dì không ?

Il lòn Ván-hòn sẽ phát hành các tòn dâu dòn nêu.

I. D.

TIỀN CƯỚC GIẤY THÉP GÓI ĐI NGOẠI ĐÔNG-DƯƠNG

TÁNG GIÁ

Số Bao điện bá cáo kẽ từ ngày 14 février trô di, pham các điện tin gói di ngoại Đông Dương, thi cứ điện tin thường (télégramme ordinaire) tin cước mìn chò tăng thêm 2 xu, điện tin chuyênn chòm (télégramme à filer) cùng các điện tin linh già hòn thi mìn chò tăng thêm 1 xu.

Trong Ngày, ngày 15 octobre Mìn mìn 3 hòn thuốc

Y-CHÁNH TRUNG-KỲ

cho phát hành mìn thứ thuốc sau này:

Giải huyệt đõe P.D.B. Bô huyệt trô phong

Lập chí phát hành tân P.D.B. Trí nhac dâu, dâu xuong.

Hóa dâm chí khái hoàn P.D.B. Trí các bệnh ho người lớn 0.60

Thuốc sán tré con P.D.B. Trí bệnh sán tré con 0.20

Thuốc nóng lạnh tré con P.D.B. Trí các chứng nóng lạnh chà tré con 0.20

Thuốc đau bụng tré con P.D.B. Trí các chứng đி chà tré con 0.80

Nhưng mìn thuốc nòng các nhà buôn thuốc iáp, nam, bắc, dâu bón được cõi.

Xin hỏi tại: Hiệu Bão-ché

PHẠM-DOÁN-BIÈM

(Annam) Tourane

Trung - kỳ nhân - dân dai biêu vien

Kỳ Hội - đóng thường năm
năm 1932 BIÊN BẢN

Ngày 5 September 1932

(Bài shiba)

(Tiếp theo)

Ông Nguyễn-thanh-Hung - Tôi xin nhâc chú ý đến vấn đề dân thay nhap dien bang máy bơm; xin nhâc nước dòn giao cho dân sự việc mìn máy ấy. Dân sự không hòn aõi. Nhâc nước nón làm hòn chò.

Ông Girard. - Ông hòn làm một lò yêu cầu. Phan việc kỵ không phải phan việc của tôi.

Ông Nguyễn-thanh-Hung. - Nếu Nhâc nước giao cho những kẽ lanh hành, thi sự không kẽ kỵ sau đánh thuế dân sự nặng làm.

Ông Trần-bé-Vinh. - Việc chúng tôi yêu cầu nhâc nước nhâc đất máy bơm và bơm nước cho dân nhâc, dùng để việc kỵ cho các kẽ lanh trung, vi dân làm không được tiền lợi.

Ông Girard. - Tôi cũng đồng ý với Việc, nhâc việc kỵ và quyền quan Toàn quyền.

Ông Nguyễn-thanh-Hung. - Dân sự xin rả thuế nước như các chỗ khác không cao không hòn, nhâc nước phâi phai làm lâm cõi các việc cho hòn.

Ông Girard. - Tôi xin nhâc làm kỵ, tai tôi dã không cần phái chia ra dàn thay nhap dien bang cách dập dập, và dân thay anep bằng cách máy bơm; dã không phái nói thuế nước dập dập rieng, v. như vậy, thi thuế náo cũng là náo cõi.

Ông Trần-bé-Vinh. - Ông xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

và phâi phai làm lâm cõi các việc cho hòn.

Ông Girard. - Tôi xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Trần-bé-Vinh. - Ông xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Girard. - Tôi xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Trần-bé-Vinh. - Ông xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Girard. - Tôi xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Trần-bé-Vinh. - Ông xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

Ông Girard. - Tôi xin nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

nhâc làm kỵ, tòn

DẦU Linh-Buu

Một thứ dầu đặc, độ toka
hương phẩm trong sơn lâm
hòn quốc, như quế, địa khán,
bạc-bé, lô-hap hương, long-nâc,
đinh hương, tràm hương, dâng pháp
học thai mía mà chế thành.

Bồn thử công dụng trọng yếu nhất là :

Khu-phong tân-hàn, ôn-vị chi-khu,

